

SKATINAMOSIOS FINANSINĖS PRIEMONĖS „ALTERNATYVA“ ĮGYVENDINIMO SĄLYGŲ APRAŠAS

1. BENDROSIOS NUOSTATOS

1.1. Skatinamosios finansinės priemonės „Alternatyva“ įgyvendinimo sąlygų aprašas (toliau – Aprašas) nustato skatinamosios finansinės priemonės „Alternatyva“ (toliau – Priemonė „Alternatyva“) įgyvendinimo sąlygas, reikalavimus Priemonės „Alternatyva“ finansų tarpininkams (toliau – FT) ir Priemonės „Alternatyva“ lėšų skyrimo tvarką. Priemonė „Alternatyva“ yra įgyvendinama ir sudaryta iš dviejų dalių: rinkos sąlygomis teikiamos paskolos – Priemonė „Alternatyva“ rinkos sąlygomis ir kaip pagal 2013 m. gruodžio 18 d. Komisijos Reglamentą (ES) Nr. 1407/2013 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai teikiama valstybės pagalba – Priemonė „Alternatyva“ *de minimis* pagalba.

1.2. Priemonė „Alternatyva“ įgyvendinama iš kontroliuojančio fondo „INVEGOS fondas“ (toliau – INVEGOS fondas), įsteigto pagal 2009 m. balandžio 7 d. sutartį, sudarytą tarp Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos ir uždarnosios akcinės bendrovės „INVESTICIJŲ IR VERSLO GARANTIJOS“ (toliau – „Invega“), lėšų. Pagal šią sutartį INVEGOS fondo valdytoja paskirta „Invega“.

1.3. Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2018 m. spalio 17 d. „Invega“ suteikė nacionalinės plėtros įstaigos statusą, o nuo 2018 m. gruodžio 3 d. Lietuvos banko priežiūros tarnybos sprendimu „Invega“ yra įtraukta į Nacionalinės plėtros įstaigų sąrašą. Invega įgyvendina skatinamąsias finansines priemones, finansuojamas Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšomis.

1.4. Aprašas suderintas INVEGOS fondo sutartyje nustatyta tvarka.

1.5. Aprašas ir kvietimas teikti prašymus viešai skelbiamas „Invegos“ interneto svetainėje www.invega.lt visą laikotarpį, kol panaudojamos visos Priemonėi „Alternatyva“ skirtos lėšos.

1.6. Aprašas ir jo priedai gali būti paaiškinami finansų tarpininko (toliau – FT) ar „Invegos“ iniciatyva. Aprašo nuostatų paaiškinimai skelbiami viešai interneto puslapyje www.invega.lt.

1.7. Siekiant įvertinti visų suinteresuotų šalių pastabas ir užtikrinti, kad Priemonės „Alternatyva“ sąlygos atitiktų rinkos poreikius, iki Aprašo suderinimo vykdytas viešas Priemonės „Alternatyva“ įgyvendinimo sąlygų aptarimas.

1.8. Apraše naudojamos sąvokos suprantamos taip, kaip apibrėžta Aprašo 1 priede (Pagrindinės sąlygos).

2. PRIEMONĖS „ALTERNATYVA“ ĮGYVENDINIMO SUTARTIES OBJEKTAS

2.1. Sudaromos sutarties su kiekvienu FT (toliau – Sutartis) objektas – Priemonės „Alternatyva“ įgyvendinimas pagal šiame Apraše, Priemonės „Alternatyva“ schemoje ir sudarytoje Priemonės „Alternatyva“ įgyvendinimo Sutartyje nustatytas sąlygas.

2.2. Už Priemonės „Alternatyva“ įgyvendinimą FT nėra mokamas valdymo mokestis.

2.3. Pagrindinis Priemonės „Alternatyva“ tikslas – bendradarbiaujant su techninės užduoties reikalavimus atitinkančiais ir Priemonę „Alternatyva“ pageidaujanciais įgyvendinti FT aktyviai finansuoti smulkiojo ir vidutinio verslo (toliau – SVV) subjektus.

2.4. Detalus Priemonės „Alternatyva“ sąlygų aprašymas pateikiamas Aprašo 1 priede (Pagrindinės sąlygos).

3. PRAŠYMO PATEIKIMAS

3.1. FT prašymai įgyvendinti Priemonę „Alternatyva“ teikiami etapais: pirmasis kvietimo etapas vykdytas nuo 2020 m. balandžio 17 d. iki 2020 m. birželio 30 d., o antrasis kvietimo etapas vykdytas nuo 2020 m. lapkričio 24 d. iki 2021 m. vasario 2 d.

3.2. Informacija apie Priemonę „Alternatyva“ skirtą lėšų sumą nuolat atnaujinama ir skelbiama „Invegos“ interneto svetainėje www.invega.lt.

3.3. Nustatytos formos prašymą (Aprašo 2 priedas) ir kitus dokumentus, siekiant įvertinti FT atitikimą Apraše nustatytiems reikalavimams, FT „Invegai“ teikia elektroniniu paštu alternatyva@invega.lt.

3.4. Prašymas privalo būti pasirašytas saugiu kvalifikuotu elektroniniu parašu, atitinkančiu 2014 m. liepos 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 910/2014 dėl elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų vidaus rinkoje nustatytus reikalavimus. Prašymas, priedai ir kartu su jais pateikiama informacija (įskaitant bet kokius kitus dokumentus, kuriuos FT mano esant reikalingus arba aktualius pateikti) privalo būti tiksli ir aiški, kad „Invega“ galėtų atlikti išsamų, informacija pagrįstą FT atitikimo nustatytiems tinkamumo reikalavimams vertinimą. „Invega“ gali paprašyti pateikti papildomą informaciją ir dokumentus, kai FT pateiktų duomenų nepakanka pagrįsti FT atitikimą Apraše nustatytiems tinkamumo reikalavimams.

3.5. Popierinėje formoje arba ne „Invegos“ nurodytomis elektroninėmis priemonėmis pateikti prašymai nėra vertinami.

3.6. FT prašymas ir kiti dokumentai pateikiami lietuvių kalba. Jei atitinkami dokumentai yra išduoti kita kalba, turi būti pateiktas FT ar jo įgalioto asmens parašu patvirtintas vertimas į lietuvių kalbą. Vertimas, patvirtintas FT ar jo įgalioto asmens parašu, bus laikomas tinkamu.

3.7. Atitikimui Apraše nurodytiems FT keliamiems reikalavimams pagrįsti būtina pateikti pagrindžiančius dokumentus ar informaciją, jei atitinkama informacija nėra viešai skelbiama ar prieinama (pvz., finansų įstaigos ar Lietuvos banko internetinėje svetainėje).

3.8. Vienas FT gali pateikti tik vieną prašymą dėl priemonės „Alternatyva“ įgyvendinimo, išskyrus Aprašo 4.5 papunktį.

3.9. FT prašyme turi nurodyti, kokia prašyme pateikta informacija yra konfidenciali. „Invega“, „Invegos“ vertinimo komisija (toliau –Komisija), jos nariai ar ekspertai ir kiti asmenys negali atskleisti FT pateiktos informacijos, kurią FT nurodė kaip konfidencialią, išskyrus kai tokia informacija laikoma nekonfidencialia pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus.

3.10. Visus dokumentus, tvarkas ir metodikas, kurių turėjimą ir atitikimą teisės aktų reikalavimams prašoma patvirtinti teikiant prašymą, FT įsipareigoja pateikti „Invegai“ ar audito institucijoms Sutartyje numatyta tvarka bet kuriuo metu.

4. PRAŠYMŲ VERTINIMAS

4.1. FT prašymai vertinami vadovaujantis lygiateisiškumo, nediskriminavimo, skaidrumo, abipusio pripažinimo ir proporcingumo principais bei laikantis konfidencialumo ir nešališkumo reikalavimų. Priimant sprendimus dėl Aprašo sąlygų ir jas aiškinant vadovujamasi racionalumo principu.

4.2. Prašymai, su visais vertinimui reikalingais tinkamai užpildytais dokumentais, vertinami eiliškumo tvarka pagal jų gavimo „Invegoje“ datą ir laiką.

4.3. Prašymas turi būti įvertintas per 5 darbo dienas nuo prašymo ir visų vertinimui reikalingų tinkamai užpildytų dokumentų gavimo „Invegoje“ dienos.

4.4. Tais atvejais, kai FT jau yra sudaręs sutartį (-is) dėl veikiančių „Invegos“ finansinių priemonių įgyvendinimo per 12 mėn. iki prašymo pateikimo, gali būti atliekamas supaprastintas FT vertinimas. Tokiu atveju vertinami tik su Priemonės „Alternatyva“ įgyvendinimu susiję dokumentai ir informacija, o FT turi pateikti patvirtinimą, kad tinkamumo reikalavimų duomenys ir informacija nuo praėjusio FT vertinimo nepasikeitė. Tačiau bet kokių atveju „Invega“ turi teisę prašyti FT pateikti visus tinkamumo reikalavimams įvertinti reikalingus dokumentus.

4.5. FT, kuris pirmojo kvietimo etapo metu yra sudaręs Sutartį ir pageidauja įgyvendinti Priemonę „Alternatyva“ pagal Priemonės „Alternatyva“ *de minimis* pagalba sąlygas, atitikimas nustatytiems tinkamumo reikalavimams nėra pakartotinai vertinamas. Toks FT teikia „Invegai“ prašymą dėl dalyvavimo įgyvendinant Priemonę „Alternatyva“ (teikiamas užpildytas Aprašo 2 priedas, bet papildomi dokumentai kartu su Aprašo 2 priedu neteikiami), kuriuo išreiškia pageidavimą įgyvendinti Priemonę „Alternatyva“ *de minimis* pagalba sąlygomis.

4.6. Tinkamumo reikalavimus atitinkantis FT raštu prašyme nurodytu elektroninio pašto adresu informuojamas apie sprendimą sudaryti Sutartį. Kartu pateikiamas Sutarties projektas.

4.7. FT turi pasirašyti Sutartį ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo kvietimo pasirašyti Sutartį pateikimo dienos. Nepasirašius Sutarties per nurodytą terminą, laikoma, kad FT atsisako įgyvendinti Priemonę „Alternatyva“.

4.8. Tinkamumo reikalavimų neatitinkantis FT arba FT, per 10 darbo dienų po „Invegos“ prašymo pateikti papildomus dokumentus dėl atitikimo nustatytiems tinkamumo reikalavimams nepateikęs „Invegai“ prašomų papildomų dokumentų atitikimą tinkamumo reikalavimams pagrįsti, yra raštu prašyme nurodytu elektroninio pašto adresu informuojamas apie atsisakymą sudaryti Sutartį.

4.9. Pateikus melagingą informaciją, kurią „Invega“ gali įrodyti bet kokiomis teisėtomis priemonėmis, FT prašymas yra atmetamas, nurodant atmetimo priežastis.

4.10. Naujų prašymų priėmimas ir prašymų vertinimas stabdomas, kai reikalavimus atitikusiems FT paskolinamos (t. y. FT pervedamos) visos Priemonės „Alternatyva“ lėšos.

4.11. Pretenzijos dėl priimtų sprendimų teikiamos „Invegai“, kuri pretenziją išnagrinėja ne vėliau kaip per 20 darbo dienų. „Invegos“ veiksmai ar sprendimai gali būti skundžiami Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

5. TINKAMUMO REIKALAVIMAI

5.1. Prašymus dėl Sutarties sudarymo teikiantys FT turi atitikti tinkamumo reikalavimus, nurodytus 1 lentelėje.

Kriterijus/teikiama informacija	Lietuvos banko prižiūrimas FT	Lietuvos banko neprižiūrimas FT	Paaiškinimai dėl teikiamų dokumentų ir informacijos
FT yra finansų įstaiga, veikianti pagal Lietuvos Respublikos finansų įstaigų įstatymą, turinti teisę teikti finansines paslaugas	FT yra Lietuvos banko prižiūrimų finansų rinkų dalyvių sąraše	FT turi teisę teikti finansavimo paslaugas	Lietuvos banko neprižiūrimas FT pateikia VĮ „Registų centras“ išrašą, kuriame nurodoma, kad FT teikia finansavimo paslaugas. Jeigu VĮ „Registų centras“ išrašė nenurodoma FT veikla, nustatyta Lietuvos Respublikos finansų įstaigų įstatymo 3 straipsnyje, FT turi pateikti papildomus dokumentus ir paaiškinimus (Priemonės „Alternatyva“ įgyvendinimo aprašyme), iš kurių būtų galima įsitikinti, kad FT yra finansų įstaiga ir turi teisę teikti finansavimo paslaugas
FT ir jo grupės valdymo struktūra	Nereikia pateikti	Privaloma pateikti	Informacija pateikiama Priemonės „Alternatyva“ įgyvendinimo aprašyme
Patirtis ir reputacija	Neturi būti taikomos Lietuvos banko poveikio priemonės, išskyrus įspėjimą, ar veiklos apribojimai remiantis Lietuvos banko duomenimis*	FT, su juo susiję asmenys*** ir administracijos, valdymo ir (ar) priežiūros organų nariai, turintys FT atstovavimo, sprendimo ar kontrolės įgaliojimus, negali būti minimi su korupcija susijusiuose viešai prieinamuose finansinių institucijų sankcijų sąrašuose	Informacija pateikiama Priemonės „Alternatyva“ įgyvendinimo aprašyme ar kituose dokumentuose
	Vadovai ir kreditavimo sprendimus priimančys asmenys turi turėti atitinkamą kvalifikaciją ir patirtį, leidžiančią tinkamai eiti pareigas*	FT vadovai ir kreditavimo sprendimus priimančys asmenys turi turėti atitinkamą kvalifikaciją ir patirtį, leidžiančią tinkamai eiti pareigas	FT vadovų ir kreditavimo sprendimus priimančių asmenų kvalifikacija ir patirtis vertinama, atsižvelgiant į asmens išsilavinimo lygį ir pobūdį, kvalifikacijos tobulinimą, profesinės veiklos ar darbo patirties pobūdį ir trukmę bei į kitus veiksnius, kurie gali turėti įtakos asmens kvalifikacijai ir patirčiai. Informacija pateikiama Priemonės „Alternatyva“ įgyvendinimo aprašyme

	Administracijos, valdymo ir (ar) priežiūros organų nariai, turintys FT atstovavimo, sprendimo ar kontrolės įgaliojimus, turi būti nepriekaištingos reputacijos*	FT administracijos, valdymo ir (ar) priežiūros organų nariai, turintys FT atstovavimo, sprendimo ar kontrolės įgaliojimus, turi būti nepriekaištingos reputacijos****	Reputacija vertinama pagal FT prašymo 1 priede ir Priemonės „Alternatyva“ įgyvendinimo aprašyme pateiktą informaciją, taip pat informaciją, skelbiamą Lietuvos banko internetinėje svetainėje. Gali būti vertinama internete, spaudoje ir kituose viešai prieinamuose informacijos šaltiniuose skelbiama informacija
Finansiniai reikalavimai ir normatyvai	Lietuvos bankui turi būti pateikta audituota metinė finansinė atskaitomybė*	Audituota metinė finansinė atskaitomybė	Atitikimas normatyvams vertinamas remiantis FT pateiktais duomenimis: finansinių ataskaitų rinkiniu ir (ar) ataskaitomis bei kitais dokumentais. Priemonės „Alternatyva“ įgyvendinimo aprašyme pateikiama informacija apie pajamų iš finansavimo veiklos dydį, jeigu ši informacija neišskiriama finansinėse ataskaitose, pateikiami kiti atitikimą reikalavimui patvirtinantys įrodymai
	FT nėra taikomos Lietuvos banko poveikio priemonės, išskyrus įspėjimą*	Minimalios metinės pajamos – ne mažiau kaip 100 000 EUR, iš jų ne mažiau kaip 50 proc. pajamų iš finansavimo veiklos.	
	Jeigu Lietuvos bankas netaiko FT veiklos riziką ribojančių normatyvų, tokiu atveju taikomi Lietuvos banko neprižiūrimiems FT nustatyti normatyvai	FT nuosavo kapitalo suma (įstatinio kapitalo, jo priedų, rezervų ir nepaskirstyto pelno suma) turi būti ne mažesnė nei 0,25 mln. EUR. FT koreguoto nuosavo kapitalo suma** negali būti mažesnė kaip 0,2 mln. EUR. Jei FT yra Kolektyvinio investavimo subjektas – Kolektyvinio investavimo subjekto valdomo fondo	

		grynųjų aktyvų vertės turi būti ne mažesnė kaip 1,25 mln. EUR	
FT prašymo pateikimo metu yra įvykdžiusi su mokesčių ir socialinio draudimo įmokų mokėjimu susijusius įsipareigojimus pagal FT veiklai taikomus teisės aktus	Nereikia pateikti	Nereikia pateikti	Tikrinami valstybės registruose viešai prieinama duomenys ir informacija
Minimali veiklos vykdymo trukmė 12 mėn.			Informacija pateikiama Priemonės „Alternatyva“ įgyvendinimo aprašyme
FT turi pagrįsti, kad Lietuvoje per paskutinius 12 mėnesių tinkamai suteikė ne mažiau kaip 50 vnt. Paskolų verslo subjektams), kurių kiekvieno vertė ne didesnė kaip 500 000 Eur			Patvirtinanti informacija pateikiama Priemonės „Alternatyva“ įgyvendinimo aprašyme, FT pažymoje, kituose atitikimą šiam reikalavimui patvirtinančiuose dokumentuose
FT turi pateikti informaciją apie paskutinius penkis sudarytus skolinimosi sandorius (skolinimosi sandoriai sudaryti tarp FT ir susijusių asmenų*** nevertinami), kurių vertė ne mažesnė kaip 100 000 Eur arba informaciją apie FT arba FT 100 proc. valdančios įmonės			Informacija pateikiama Priemonės „Alternatyva“ įgyvendinimo aprašyme. Tai pat pateikiama informacija apie sandorius ar viešai platiną obligacijų emisiją. Jeigu FT neturi nustatyto skaičiaus sandorių, kurių vertė ne mažesnė kaip 100 000 Eur, skirtų palūkanų normai apskaičiuoti arba viešai neplatino ne mažesnės kaip 500 000 eurų vertės obligacijų emisijos, laikoma, kad FT neatitinka šio tinkamumo reikalavimo, išskyrus

<p>paskutinę viešai išplatintą ne mažesnę kaip 500 000 Eur vertės obligacijų emisiją</p>			<p>kolektyvinio investavimo subjektus, ar valdymo įmonės, jei kolektyvinio investavimo subjektų valdymas perduotas valdymo įmonėms</p>
<p>Vidaus kontrolės sistema</p>	<p>Neturi būti taikomos Lietuvos banko poveikio priemonės, išskyrus įspėjimą, ar veiklos apribojimai, remiantis Lietuvos banko duomenimis*</p>	<p>FT turi turėti saugią ir patikimą jo veiklą užtikrinančią vidaus kontrolės sistemą, kaip tai nustatyta LR finansų įstaigų įstatyme</p>	<p>Pateikiami patvirtinimai FT prašyme ir (ar) Priemonės „Alternatyva“ įgyvendinimo aprašyme</p>
	<p>FT turi turėti nustatytas procedūras, skirtas vertinti pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo rizikos pasireiškimą bei ją valdyti</p>		
<p>-</p>	<p>FT turi užtikrinti informacijos saugumą pagal BDAR reikalavimus</p>		
<p>-</p>	<p>FT turi turėti galimų interesų konfliktų valdymo tvarkas ir procedūras</p>		
	<p>FT turi turėti elektroninių duomenų apdorojimo kontrolės ir apsaugos priemones</p>		
	<p>FT turi turėti patikimą dokumentų saugojimo sistemą ir duomenų, susijusių su Faktoringo sandorių teikimu MVĮ, kaupimo bei valdymo sistemą</p>		

Kreditavimo tvarkos ir procedūros	Turėti kreditavimo procesą ir su juo susijusias rizikas reglamentuojančias tvarkas, procedūras ir (ar) politikas*	Turėti kreditavimo procesą ir su juo susijusias rizikas reglamentuojančias tvarkas, procedūras ir (ar) politikas	Pateikiami patvirtinimai FT prašyme ir (ar) Priemonės „Alternatyva“ įgyvendinimo aprašyme
	Sprendimai dėl projekto finansavimo suteikimo turi būti priimami tik atlikus rizikos vertinimą, vadovaujantis FT patvirtintomis procedūromis ir tvarkomis, užtikrinančiomis tinkamą projekto rizikos ir kredito gavėjo mokumo įvertinimą bei užkertančiomis galimybę prisiimti pernelyg didelę kredito riziką*	Sprendimai dėl projekto finansavimo suteikimo turi būti priimami tik atlikus rizikos vertinimą, vadovaujantis FT patvirtintomis procedūromis ir tvarkomis, užtikrinančiomis tinkamą projekto rizikos ir kredito gavėjo mokumo įvertinimą bei užkertančiomis galimybę prisiimti pernelyg didelę kredito riziką	
Tvarkos ir procedūros tinkamam Sutarties įgyvendinimui administravimui	Paskolų ir (ar) Paskolų gavėjų rizikos įvertinimo ir reitingavimo procedūros	Paskolų ir (ar) Paskolų gavėjų rizikos įvertinimo ir reitingavimo procedūros	Pateikiama Paskolos gavėjų ir (ar) Paskolų rizikos vertinimo metodika
	Turėti Paskolų teikimo, Paskolų stebėsenos procedūras, Paskolų portfelio rizikos valdymo, skolų išieškojimo metodikas*	Turėti Paskolų teikimo, Paskolų stebėsenos procedūras, Paskolų portfelio rizikos valdymo, skolų išieškojimo metodikas	
	Turėti administracines ir apskaitos procedūras, elektroninių duomenų apdorojimo kontrolės ir apsaugos priemonės, kurios yra patikimos ir gali pateikti informaciją apie visas paskolas,	Turėti administracines ir apskaitos procedūras, elektroninių duomenų apdorojimo kontrolės ir apsaugos priemonės, kurios yra patikimos ir gali pateikti informaciją apie visas paskolas, jų turinį, laiką ir vietą, kad būtų galima nustatyti, ar	Pateikiami patvirtinimai FT prašyme ir (ar) Priemonės „Alternatyva“ įgyvendinimo aprašyme

	jų turinį, laiką ir vietą, kad būtų galima nustatyti, ar finansavimas suteiktas pagal nustatytus reikalavimus	finansavimas suteiktas pagal nustatytus reikalavimus	
--	---	--	--

PAAIŠKINIMAI:

* Tais atvejais, kai FT veiklos priežiūrą vykdo Lietuvos bankas, daroma prielaida, kad ši institucija yra patikrinusi FT atitikimą šiems tinkamumo reikalavimams, todėl lentelėje nurodytų tinkamumo reikalavimų vertinimai nėra atliekami, tačiau vadovaujantis Lietuvos banko internetinėje svetainėje skelbiama informacija yra patikrinama, ar FT nėra taikomos poveikio priemonės ar veiklos apribojimai. Jeigu FT taikomos poveikio priemonės ar veiklos apribojimai, „Invega“ gali paprašyti papildomos informacijos, siekdama įvertinti nustatytų pažeidimų mastą, jų ištaisymo terminus ir įtaką taikomiems tinkamumo reikalavimams. FT turi pateikti paaiškinimus kokių veiksmų buvo imtasi, kad pažeidimai, dėl kurių taikytos Lietuvos banko poveikio priemonės ar veiklos ribojimai būtų ištaisyti ar panaikinti ir neturės įtakos tinkamam Priemonės „Alternatyva“ įgyvendinimui. Papildomų paaiškinimų iš FT neprašoma, kai Lietuvos banko taikyta poveikio priemonė - įspėjimas.

** Koreguotas nuosavas kapitalas yra apskaičiuojamas mažinant nuosavo kapitalo sumą visų paskolų, išduotų su FT ir jo vadovais susijusiems asmenims***, likučių suma, taip pat kito balanse apskaitomo turto, dėl kurio verte auditoriai negalėjo įsitikinti ir pareiškė sąlyginę nuomonę, verte (pavyzdžiui, gautinomis sumomis, dėl kurių susigrąžinimo galimybių paskolos gavėjas auditoriams nepateikė pakankamų įrodymų). Koreguotas nuosavas kapitalas gali būti didinamas FT akcininkų ar trečiųjų asmenų FT suteiktų paskolų suma tik tuo atveju, kai FT siekia atitikti minimalų Priemonei „Alternatyva“ nustatytą koreguoto nuosavo kapitalo dydį, jeigu šios paskolos bus subordinuotos „Invegos“ atžvilgiu visu Sutarties galiojimo laikotarpiu (turi būti pasirašyti trišaliai susitarimai tarp „Invegos“, FT ir lėšas paskolinusių asmenų arba pateikti kiti tinkami patvirtinimai dėl šio reikalavimo įvykdymo). Atliekant Kolektyvinio investavimo subjektų vertinimą laikoma, kad Kolektyvinio investavimo subjekto valdomo fondo grynujų aktyvų vertė atitinka nuosavo kapitalo sąvoką;

*** Su FT susijusiais asmenimis laikomi:

- asmenys, turintys FT kvalifikuotąją įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių daugumos dalį ir jų kontroliuojamos įmonės;
- juridiniai asmenys, kurių kvalifikuotąją įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių daugumos dalį turi FT;
- aukščiau nurodytų juridinių asmenų vadovai ir su jais artimos giminystės, taip pat svainystės ryšiais susiję asmenys;
- fiziniai asmenys, artimos giminystės, taip pat svainystės ryšiais susiję su FT kvalifikuotąją įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių daugumos dalį turinčiais fiziniais asmenimis;

**** Asmuo negali būti laikomas nepriekaištingos reputacijos, jeigu:

- jis yra pripažintas kaltu padaręs Lietuvos Respublikos baudžiamajame kodekse numatytą sunkų, labai sunkų nusikaltimą arba tyčinį nusikaltimą nuosavybei, turtinėms teisėms ir turtiniams interesams, ekonomikai ir verslo tvarkai, finansų sistemai, visuomenės saugumui, valstybės tarnybai ir viešiesiems interesams ar juos atitinkančias nusikalstamas veikas pagal kitų valstybių baudžiamuosius įstatymus, nepaisant to, ar teistumas yra išnykęs arba panaikintas;

- jis yra pripažintas kaltu padaręs kitą Lietuvos Respublikos baudžiamajame kodekse arba kitų valstybių įstatymuose numatytą nusikalstamą veiką ir nuo bausmės atlikimo, bausmės vykdymo atidėjimo ar atleidimo nuo bausmės atlikimo dienos nepraėjo treji metai;

- jis buvo nušalintas ar atleistas iš pareigų ar darbo arba praradęs teisę verstis tam tikra veikla už neatitikimą įstatymuose keliamiems neprikaištingos reputacijos reikalavimams arba dėl finansų rinką reglamentuojančių teisės aktų pažeidimo ir nuo nušalinimo ar atleidimo iš pareigų ar darbo arba teisės verstis tam tikra veikla praradimo dienos nepraejo treji metai;
- jis piktnaudžiauja psichotropinėmis, narkotinėmis, kitomis psichiką veikiančiomis medžiagomis ar alkoholiu;
- yra kitų reikšmingų aplinkybių, kurios leidžia pagrįstai abejoti asmens gebėjimu užtikrinti patikimą ir apdairų finansų įstaigos valdymą arba tinkamą kitų nustatytų funkcijų atlikimą.

6. PRIEMONĖS ALTERNATYVA LĖŠŲ PASKIRSTYMAS

6.1. Priemonės „Alternatyva“ lėšos skiriamos FT, atitinkantiems Apraše nustatytus tinkamumo reikalavimus.

6.2. FT skiriamos Priemonės „Alternatyva“ lėšos laikantis Aprašo 1 priede (Pagrindinės sąlygos) nustatytų sąlygų tol, kol Sutartis sudariusiems FT paskolinamos (t. y. FT pervedamos) visos Priemonės „Alternatyva“ lėšos.

6.3. Priemonei „Alternatyva“ įgyvendinti vienam FT gali būti skirta ne didesnė kaip FT koreguoto nuosavo kapitalo suma padauginta iš 20, o jeigu FT yra Kolektyvinio investavimo subjektas – ne didesnė kaip Kolektyvinio investavimo subjekto valdomo fondo grynųjų aktyvų vertė padauginta iš 4, tačiau, bet kokių atveju, ne daugiau kaip 20 mln. Eur.

6.4. Kai Sutartyje su FT numatyta mažesnė nei maksimali galima paskolinti Priemonės „Alternatyva“ lėšų suma vienam FT, ji, FT prašymu, gali būti didinama „Invegai“ atlikus Kolektyvinio investavimo subjekto valdomo fondo grynųjų aktyvų vertės arba FT koreguoto nuosavo kapitalo sumos ir FT taikomų papildomų rizikos valdymo ir vidaus kontrolės sistemos veikimo priemonių, vertinimą. Priemonės „Alternatyva“ lėšų sumos vienam FT didinimo atveju, koreguotas nuosavas kapitalas negali būti didinamas FT akcininkų ar trečiųjų asmenų FT suteiktų paskolų suma. Padidinus Priemonės „Alternatyva“ lėšų sumą vienam FT, atitinkamai keičiama Sutartis.

7. SUDAROMOS SUTARTIES NUOSTATOS

7.1. Sudaroma Sutartis galioja iki 2028 m. kovo 31 d. arba iki šalių įsipareigojimų pagal Sutartį įvykdymo pabaigos, su galimybe, esant poreikiui, pratęsti Sutartį.

7.2. Sudaromoje Sutartyje *inter alia* bus įtrauktos šios nuostatos dėl FT įsipareigojimų:

7.2.1. Paskolas, finansuojamas Priemonės „Alternatyva“ lėšomis, apskaityti atskirai ir taip, kad būtų galima jas lengvai identifikuoti;

7.2.2. Priemonės „Alternatyva“ lėšas naudoti tik Paskoloms teikti;

7.2.3. nedelsiant informuoti „Invega“ apie bet kurį įvykį, kuris, jo nuomone, yra esminis (įskaitant, bet neapsiribojant Paskolos tinkamumo sąlygų, nustatytų Pagrindinėse sąlygose, pažeidimu), dėl kurio, „Invegai“ gali tekti imtis veiksmų ir (arba) kuris gali turėti įtakos FT gebėjimui vykdyti įsipareigojimus, prisiimtus pagal Sutartį. Tokiu atveju, Sutarties įgyvendinimo metu FT, siekdamas užtikrinti esamų ir būsimų įsipareigojimų pagal Sutartį vykdymą, taiko su „Invega“ suderintas papildomas rizikos valdymo ir vidaus kontrolės sistemos veikimo priemones;

7.2.4. neperleisti savo teisių ir prievolių pagal Sutartį negavus išankstinio rašytinio „Invegos“ sutikimo;

7.2.5. kaupti informaciją apie Paskolų gavėjus, suteiktas Paskolas, Paskolos gavėjui suteiktos paskolos paskirtį (panaudojimą) pagrindžiančius dokumentus, grąžintas Paskolų sumas, laikantis FT nustatytų vidinių apskaitos procedūrų ir taip, kad būtų galima „Invegai“ pateikti visą informaciją, kuri yra reikalinga apskaičiuoti bei patikrinti ar Paskolos buvo suteiktos laikantis Pagrindinių sąlygų;

7.2.6. teikti papildomą informaciją pagal atskirą „Invegos“ paklausimą. „Invega“ neprivalo nuolat stebėti ir tikrinti, ar Paskola atitinka tinkamumo sąlygas, nustatytas Pagrindinėse sąlygose, tačiau „Invega“ gali bet kuriuo metu pareikalauti, kad FT neatlygintinai pateiktų informaciją, kuri leistų „Invegai“ patikrinti ar Paskola atitinka Tinkamumo sąlygas. FT, su kuriuo sudaryta Sutartis, privalo pateikti „Invegai“ informaciją, kurios pagrįstai pareikalauja „Invega“;

7.2.7. FT įsipareigojimas užtikrinti, kad vykdant Sutartį bus įgyvendintos tinkamos techninės ir organizacinės asmens duomenų tvarkymo priemonės, asmens duomenų tvarkymas atitiks

2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas), Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatyme įtvirtintus reikalavimus;

7.2.8. FT įsipareigojimas informuoti duomenų subjektus apie asmens duomenų tvarkymo dalyką, trukmę, duomenų tvarkymo pobūdį ir tikslus, duomenų rūšis ir duomenų subjektų kategorijas, duomenų perdavimo „Invegai“ tikslus ir pagrindus;

7.2.9. FT įsipareigojimas užtikrinti, kad jo darbuotojai, tvarkantys asmens duomenis, laikysis konfidencialumo įsipareigojimo;

7.2.10. jeigu Paskola teikiama kaip *de minimis* pagalba, informuoti Paskolų gavėjus, apie teikiamą *de minimis* pagalbą nurodant *de minimis* pagalbos dydį;

7.2.11. Priemonės „Alternatyva“ lėšų naudojimo laikotarpiu viešinti Paskolų teikimą, informaciją apie Priemonę „Alternatyva“ patalpinant savo internetinėje svetainėje.

7.3. Su Paskolos gavėjais sudaromose sutartyse FT turi *inter alia* nustatyti, kad:

7.3.1. Paskolos gavėjas neprieštarauja, kad duomenis apie iš Priemonės „Alternatyva“ lėšų įgyvendintą projektą „Invega“ naudos viešinimo tikslais;

7.3.2. kiti įsipareigojimai, kylantys iš Priemonės „Alternatyva“ įgyvendinimo sąlygų, nustatytų Aprašo 1 priede (Pagrindinės sąlygos).

7.4. Tarp Sutarties šalių kylantys ginčai sprendžiami Lietuvos Respublikos įstatymuose nustatyta tvarka.

7.5. Jeigu viena iš Sutarties šalių nevykdo sutartinių įsipareigojimų ir tai yra esminis Sutarties pažeidimas, kita šalis gali vienašališkai nutraukti Sutartį, įspėjusi kitą Sutarties šalį raštu ne vėliau kaip prieš 30 (trisdešimt) kalendorinių dienų pateikdama pagrįstus motyvus. Sutarties nutraukimo atvejai ir sąlygos nustatomos Sutartyje.

7.6. Sutarties galiojimo metu gali būti atliekami šie pakeitimai:

7.6.1. susiję su Priemonės „Alternatyva“ sąlygų, nurodytų Aprašo 1 priede, pakeitimu;

7.6.2. susiję su konkrečių nacionalinių ar ES teisės aktų pakeitimais ir jų išaiškinimų, reglamentuojančių Priemonės „Alternatyva“ įgyvendinimą, pakeitimais, audito institucijų rekomendacijomis;

7.6.3. susiję su Priemonei „Alternatyva“ nustatytų rodiklių įgyvendinimu;

7.6.4. Sutarties termino pratęsimas, tuo atveju, jeigu yra pratęsiamas Priemonės „Alternatyva“ Tinkamumo laikotarpis;

7.6.5. FT teikiamų ataskaitų formų ir jų pateikimo tvarkos keitimai;

7.6.6. Kiti Sutarties keitimai atliekami laikantis Lietuvos Respublikos civilinio kodekso nuostatų ir tik jei neprieštarauja Priemonės „Alternatyva“ įgyvendinimo sąlygoms.

SKATINAMOSIOS FINANSINĖS PRIEMONĖS „ALTERNATYVA“ APRAŠYMAS IR PAGRINDINĖS SĄLYGOS

1. ĮVADINĖ INFORMACIJA

Uždaroji akcinė bendrovė „INVESTICIJŲ IR VERSLO GARANTIJOS“ (toliau – „Invega“) įgyvendins skatinamąją finansinę priemonę „Alternatyva“ (toliau – Priemonė „Alternatyva“). „Invega“ sudarys Priemonės „Alternatyva“ įgyvendinimo sutartis (toliau – Sutartis) su tinkamumo reikalavimus atitinkančiais ir Priemonę „Alternatyva“ pageidaujanciais įgyvendinti finansų tarpininkais (toliau – FT), kurie pagal Priemonę „Alternatyva“ gautas lėšas skolins paskolas gavėjams, atitinkantiems šioje priemonėje nustatytus kriterijus.

Kontroliuojančiojo fondo „INVEGOS fondo“ (toliau – INVEGOS fondas) priežiūros komitetui pritarus, Priemonė „Alternatyva“ gali būti įgyvendinama per specialiosios paskirties uždarają akcinę bendrovę arba kitos teisinės formos juridinį asmenį (toliau – Bendrovė). Priežiūros komitetui pritarus, Bendrovė būtų naudojama kaip instrumentas „Invegai“ įgyvendinant Priemonę „Alternatyva“. Bendrovė Priemonės „Alternatyva“ įgyvendinimui turėtų teisę skolintis ar gauti kitos formos investicijas iš asmenų, atitinkančių informuotojo investuotojo statusą, kaip šis apibrėžtas Informuotiesiems investuotojams skirtų kolektyvinio investavimo subjektų įstatymo 3 straipsnio 1 dalyje ir kurių investavimo strategija leidžia skolinti Bendrovei (toliau – Informuotasis investuotojas).

INVEGOS fondo priežiūros komitetui pritarus, ruošiantis Priemonės „Alternatyva“ įgyvendinimą perduoti Bendrovei, šios Pagrindinės sąlygos gali būti peržiūrimos ir koreguojamos, nustatant, kokius konkrečius veiksmus įgyvendinant Priemonę „Alternatyva“ per Bendrovę vykdys „Invega“, o kuriuos – Bendrovė.

1.1. Priemonės „Alternatyva“ aplinka

2009 m. balandžio 7 d. tarp Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – FM), Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos ir „Invegos“ buvo pasirašyta Finansavimo sutartis, kuria buvo įsteigtas INVEGOS fondas. Pagal šią sutartį INVEGOS fondo valdytoja paskirta „Invega“.

Priemonė „Alternatyva“ finansuojama iš INVEGOS fondo grįžusių ir (ar) grįžiančių ir (ar) Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų.

Pagrindinis Priemonės „Alternatyva“ tikslas – sudaryti palankesnes sąlygas smulkiojo ir vidutinio verslo (toliau – SVV) subjektams gauti finansavimą iš alternatyvios skolinimo rinkos.

Siekiant diversifikuoti su Priemonės „Alternatyva“ įgyvendinimu susijusias rizikas ir sudaryti palankias sąlygas viešojo ir privataus sektorių partnerystės finansų sektoriuje vystymuisi, „Invega“ gali kviesti Informuotuosius investuotojus prisidėti prie Priemonės „Alternatyva“ tikslų įgyvendinimo.

1.2. Reglamentuojantys teisės aktai ir dokumentai:

Europos Sąjungos (toliau – ES) teisės aktai ir gairės:

- 2013 m. gruodžio 18 d. Komisijos Reglamentas (ES) Nr. 1407/2013 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai (toliau – Reglamentas (ES) Nr. 1407/2013);
- kiti ES taikytini teisės aktai.

Teisės aktai ir dokumentai:

- Lietuvos Respublikos smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatymas (toliau – SVV plėtros įstatymas);
- Lietuvos Respublikos nacionalinių plėtros įstaigų įstatymas;
- Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. rugpjūčio 28 d. nutarimas Nr. 791 „Dėl įgyvendinant finansų inžinerijos priemonės grįžusių ir grįžiančių lėšų panaudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“;
- Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. rugsėjo 12 d. nutarimas Nr. 910 „Dėl Lietuvos Respublikos nacionalinių plėtros įstaigų įstatymo įgyvendinimo“;
- Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. liepos 11 d. nutarimas Nr. 887 „Dėl uždarnosios akcinės bendrovės „Investicijų ir verslo garantijos“ veiklos“;
- Lietuvos Respublikos fizinių asmenų bankroto įstatymas;
- Lietuvos Respublikos juridinių asmenų nemokumo įstatymas;
- Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymas;
- Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro 2020 m. lapkričio 18 d. įsakymas Nr. 4-1034 „Dėl skatinamosios finansinės priemonės „Alternatyva“ schemos patvirtinimo“ (toliau – Priemonės „Alternatyva“ schema);
- kiti nacionaliniai taikytini teisės aktai, taisyklės, rekomendacijos, gairės ir jų pakeitimai.

2. TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

2.1. Tikslai ir uždaviniai

Sutarčių su FT sudarymo tikslas – efektyvus Priemonės „Alternatyva“ įgyvendinimas su tinkamumo reikalavimus atitinkančiais ir Priemonę „Alternatyva“ pageidaujanciais įgyvendinti finansų tarpininkais (toliau – FT). Sutartis pasirašę FT atrinks Priemonės „Alternatyva“ sąlygas atitinkančius SVV subjektus – galutinius naudos gavėjus (toliau – Paskolos gavėjas), kurie būtų finansuojami Priemonės „Alternatyva“ lėšomis. FT skaičius yra neribojamas.

Kiekvienas FT turi įgyvendinti Priemonę „Alternatyva“ taip, kad būtų užtikrintas uždavinio – aktyviai finansuoti SVV subjektus per alternatyvius finansavimo šaltinius – tinkamas įgyvendinimas.

3. OBJEKTAS

3.1. Bendradarbiavimo objektas

Bendradarbiavimo objektas – Priemonės „Alternatyva“ įgyvendinimas, t. y. Priemonės „Alternatyva“ FT paslaugų teikimas skolinant lėšas Paskolų gavėjams, kaip tai aprašyta žemiau.

Už Priemonės „Alternatyva“ įgyvendinimą FT valdymo mokestis nėra mokamas. Visi Paskolos gavėjo FT mokami mokesčiai privalo atitikti FT rinkos praktiką ir įprastą veiklą. FT negali gauti jokių papildomų mokėjimų ir (ar) mokesčių iš Paskolos gavėjo, kurių negautų įprastomis rinkos sąlygomis vien dėl to, kad FT naudojasi Priemonės „Alternatyva“ lėšomis.

Kai Paskolos gavėjui Paskola yra teikiama kaip *de minimis* pagalba, Paskolos kaina, įskaitant visus galimus mokesčius, kuriuos Paskolos gavėjams taiko FT (išskyrus Paskolos išdavimo ir administravimo mokestį), negali būti didesnė negu 7 proc. metinės palūkanų normos.

3.2. Detalus objekto aprašymas¹

FT, norėdamas įgyvendinti Priemonę „Alternatyva“, teikia prašymą ir dokumentus, reikalingus įvertinti jo atitikimą tinkamumo reikalavimams. Dokumentai, kuriuos turi pateikti FT, nurodomi „Invegos“ interneto svetainėje www.invega.lt. Kiekvienas įvertintas ir Sutartį sudaręs FT turi galimybę pagal poreikį naudoti Priemonės „Alternatyva“ lėšas verslo projektams, atitinkantiems Priemonės „Alternatyva“ sąlygas, finansuoti.

Priemonės „Alternatyva“ lėšos, kurias FT skolins Paskolos gavėjams, yra pervedamos į FT sąskaitas FT pateikus mokėjimo prašymą „Invegai“ dėl atitinkamos sumos išmokėjimo. Kartu su mokėjimo prašymu pateikiama informacija apie pasirašytas Paskolos sutartis, nurodant reikiamą Priemonės „Alternatyva“ lėšų sumą pagal Priemonę „Alternatyva“ rinkos sąlygomis ir/ar Priemonę „Alternatyva“ *de minimis* pagalba. Po Sutarties pasirašymo ir sąlygų dėl užtikrinimo priemonių įvykdymo, FT prašymu FT gali būti pervedamas avansas Paskoloms teikti, kuris negali būti didesnis kaip 200 000 Eur. FT panaudojus avanso lėšas, jis gali teikti mokėjimo prašymą atstatyti avanso sumą. Teikdamas mokėjimo prašymą FT nurodo kokia Priemonės „Alternatyva“ lėšų suma yra skolinama FT pagal Priemonę „Alternatyva“ rinkos sąlygomis, o kuri – pagal Priemonę „Alternatyva“ *de minimis* pagalba.

4. PRIEMONĖS „ALTERNATYVA“ SĄLYGOS

Priemonės pavadinimas	Skatinamoji finansinė priemonė „Alternatyva“	
Priemonės teikimo sąlygos (pastaba: sąlygos, kurios yra taikomos tik vienai iš Priemonės „Alternatyva“ dalių nurodomos atskiruose stulpeliuose; sąlygos, kurios	Priemonė „Alternatyva“ rinkos sąlygomis	Priemonė „Alternatyva“ <i>de minimis</i> pagalba

¹ Sąvokos šiame skyriuje suprantamos taip, kaip nurodyta žemiau pagrindinių sąvokų ir sąlygų lentelėje.

yra taikomos abiem Priemonės „Alternatyva“ dalims, nurodomos bendrai)	
Valstybės pagalbos nuostatos	Teikiant rinkos sąlygomis, valstybės pagalbos nuostatos netaikomos 2013 m. gruodžio 18 d. Komisijos Reglamentas (ES) Nr. 1407/2013 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo <i>de minimis</i> pagalbai (toliau – Reglamentas (ES) Nr. 1407/2013)
Sutartis	Sutartis, pasirašyta su tinkamumo reikalavimus atitinkančiu FT dėl priemonės „Alternatyva“ įgyvendinimo
Paskola	FT Paskolos gavėjui iš Priemonės „Alternatyva“ lėšų arba iš Priemonės „Alternatyva“ lėšų ir dalies FT lėšų suteikta investicinė ir (ar) apyvartinė paskola, įskaitant faktoringą (klasikinį, atvirkštinį ir slaptą) ir finansinę nuomą (lizingą)
Paskolos sutartis	sutartis dėl Paskolos, pasirašyta tarp FT ir Paskolos gavėjo
Finansų tarpininkai	1. Finansų įmonės, veikiančios Lietuvos Respublikoje įstatymų, reglamentuojančių finansinių paslaugų teikimą ir finansų įstaigų veiklą, nustatyta tvarka, kurių pagrindinę veiklos dalį sudaro Lietuvos Respublikos finansų įstaigų įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 2 ir 3 punktuose nurodytos finansinės paslaugos, t. y. skolinimas juridiniams asmenims ir individualią veiklą vykdančioms fizinėms asmenims, įskaitant faktoringą ir finansinę nuomą (lizingą); 2. Kolektyvinio investavimo subjektai, veikiančys pagal Lietuvos Respublikos kolektyvinio investavimo subjektų įstatymą, Lietuvos Respublikos alternatyviųjų kolektyvinio investavimo subjektų valdytojų įstatymą, Lietuvos Respublikos informuotiesiems investuotojams skirtų kolektyvinio investavimo subjektų įstatymą, ir kurių veiklos dokumentai numato kolektyvinio investavimo subjekto lėšų investavimą paskolos formomis (toliau – Kolektyvinio investavimo subjektai), ar, jei jų valdymas perduotas valdymo įmonei, valdymo įmonės. FT Priemonę „Alternatyva“ gali įgyvendinti pasitelkdami ir FT 100 procentų valdomas dukterines bendroves (angl. special purpose vehicle), kurios turi būti aiškiai nurodytos Sutartyje, tačiau bet koku atveju FT yra atsakingas už tinkamą Priemonės „Alternatyva“ įgyvendinimą pagal Sutartį. FT prašyme turi nurodyti, jei, įgyvendindamas priemonę, jis remsis FT 100 procentų valdomų specialiosios paskirties įmonių pajėgumais
Priemonės lėšų suma vienam Finansų tarpininkui	Didžiausia Priemonės „Alternatyva“ lėšų suma, kuria FT gali pasinaudoti Priemonei „Alternatyva“ įgyvendinti, negali būti 20 kartų didesnė nei FT koreguotas nuosavas kapitalas*, o jeigu FT yra Kolektyvinio investavimo subjektas – ne didesnė kaip Kolektyvinio investavimo subjekto valdomo fondo grynujų aktyvų vertė padauginta iš 4, tačiau, bet koku atveju, ne daugiau kaip 20 mln. Eur. Ne mažiau kaip 50 proc. Priemonės „Alternatyva“ lėšų sumos (vertinama pagal teikiamus mokėjimo prašymus Sutartyje nustatyta tvarka) turi būti panaudota Paskoloms Priemonės „Alternatyva“ <i>de minimis</i> pagalba sąlygomis finansuoti. Priemonės „Alternatyva“ lėšų sumai, kuri išmokėta FT pagal pirmojo kvietimo etapo metu sudarytos Sutarties sąlygas (t.

	y. iki pagal aktualias Aprašo nuostatas atnaujintos Sutarties pasirašymo teikiamiems FT mokėjimo prašymams) ši sąlyga netaikoma.	
Paskolos gavėjas	<p>Lietuvos Respublikoje veikiantis SVV subjektas, kaip jis apibrėžtas Smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatyme. SVV subjektas laikomas veikiančiu Lietuvos Respublikoje, jei jis kuria darbo vietas Lietuvos Respublikoje ir (arba) nuo savo vykdomos veiklos moka mokesčius arba Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos įmokas į Lietuvos Respublikos biudžetą.</p> <p>Paskolos gavėjo veikla FT vertinimu pagal FT taikomas tvarkas turi būti tvari, o planuojami piniginiai srautai pakankami įsipareigojimams vykdyti.</p> <p>SVV subjektai, kuriems atsižvelgiant į Juridinių asmenų nemokumo įstatymo 4 straipsnį yra pradėta bankroto procedūra teismo arba ne teismo būdu, o fizinių asmenų kurie verčiasi ekonomine veikla atveju – kuriems, atsižvelgiant į Fizinių asmenų bankroto įstatymo 2 straipsnio 2 dalyje numatytas fizinio asmens nemokumo sąlygas, yra pradėta fizinio asmens bankroto procedūra yra netinkami Paskolos gavėjai</p>	<p>Lietuvos Respublikoje veikiantis SVV subjektas, kaip jis apibrėžtas Smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatyme, išskyrus:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. veikiančius Reglamento (ES) Nr. 1407/2013 1 straipsnio 1 dalyje išvardytuose sektoriuose; 2. kuriems galėtų būti ir (arba) yra taikoma Reglamento (ES) Nr. 1407/2013 4 straipsnio 3 dalies a punkte nurodyta kolektyvinė nemokumo procedūra; <p>1 ir 2 punktuose nustatyti kriterijai vertinami Paskolos suteikimo metu (Paskolos suteikimas čia ir toliau šiame dokumente suprantamas kaip laikotarpis nuo Paskolos gavėjo kreipimosi į FT iki Paskolos sutarties pasirašymo dienos).</p> <p>SVV subjektas laikomas veikiančiu Lietuvos Respublikoje, jei jis kuria darbo vietas Lietuvos Respublikoje ir (arba) nuo savo vykdomos veiklos moka mokesčius arba Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos įmokas į Lietuvos Respublikos biudžetą.</p> <p>Paskolos gavėjo veikla FT vertinimu pagal FT taikomas tvarkas turi būti tvari, o planuojami piniginiai srautai pakankami įsipareigojimams vykdyti.</p>
Priemonės lėšos paskoloje	Paskolos gavėjui iš Priemonės „Alternatyva“ skiriamos lėšos gali sudaryti iki 90 proc. paskolos sumos. FT lėšų dalis privalo būti ne mažesnė nei 10 proc. paskolos sumos	Paskolos gavėjui iš Priemonės „Alternatyva“ skiriamos lėšos gali sudaryti iki 100 proc. paskolos sumos
Priemonės lėšos	Priemonei „Alternatyva“ įgyvendinti skiriama iki 91 mln. EUR. Priemonei skirta lėšų suma gali būti keičiama (didinama arba mažinama). Priemonės „Alternatyva“ lėšas FT naudoja pagal Priemonės „Alternatyva“ sąlygas	

Tinkamumo laikotarpis (iki kada pasirašomos Paskolos sutartys)	FT Paskolos sutartis su Paskolos gavėjais gali pasirašyti ne vėliau kaip iki 2023 m. gruodžio 31 d., su galimybe šį terminą pratęsti	
Priemonės „Alternatyva“ lėšų gražinimo terminas	Priemonės „Alternatyva“ lėšos „Invegai“ turi būti gražintos ne vėliau nei per 4 (keturis) metus nuo Tinkamumo laikotarpio pabaigos	
Paskolų išmokėjimo laikotarpis	Lėšos pagal pasirašytas Paskolos sutartis Paskolų gavėjams gali būti išmokamos ne vėliau kaip per 90 dienų nuo Tinkamumo laikotarpio pabaigos	
Paskolų rizikos prisiėmimas	FT prisiima visą su Priemonės „Alternatyva“ lėšų skolinimu SVV subjektams susijusią riziką, t.y. FT turi besąlygiškai gražinti Priemonės „Alternatyva“ lėšas į INVEGOS fondą	
Paskolos tinkamumo sąlygos	<p>Tinkamomis yra paskolos, skirtos SVV subjekto investicijoms finansuoti ir (ar) apyvartinio kapitalo trūkumui papildyti, jeigu toks finansavimas yra susijęs su SVV subjekto naujos veiklos pradėjimu arba esamos veiklos palaikymu, stiprinimu ar plėtra.</p> <p>FT Sutartyje nustatyta tvarka gali iki 30 proc. FT paskolintų (pervestų) Priemonės „Alternatyva“ lėšų iki 2020 m. gruodžio 31 d. naudoti FT suteiktoms paskoloms perfinansuoti, kai siekiama pagerinti Paskolų gavėjų finansavimo sąlygas, t. y. keičiami paskolų gražinimo grafikai (ilginant gražinimo terminą) ar atidedamas paskolos įmokų gražinimas. FT turi turėti Priemonės „Alternatyva“ lėšomis finansuotos Paskolos gavėjui suteiktos paskolos paskirtį (panaudojimą) pagrindžiančius dokumentus, išskyrus tuos atvejus, kai Paskolos sutartyje yra nurodyta, kad tokius dokumentus turi kaupti pats Paskolos gavėjas.</p> <p>Paskolomis, skirtomis investicijoms, laikomos tokios paskolos, kai paskolos dalis, skirta investicijoms finansuoti, sudaro ne mažiau kaip 51 proc. visos Paskolos sumos, o likusi Paskolos dalis gali būti skirta apyvartinio kapitalo</p>	<p>Tinkamomis yra paskolos, skirtos SVV subjekto investicijoms finansuoti ir (ar) apyvartinio kapitalo trūkumui papildyti, jeigu toks finansavimas yra susijęs su SVV subjekto naujos veiklos pradėjimu arba esamos veiklos palaikymu, stiprinimu ar plėtra.</p> <p>Paskolos perfinansavimui neteikiamos.</p> <p>FT turi turėti Priemonės „Alternatyva“ lėšomis finansuotos Paskolos gavėjui suteiktos paskolos paskirtį (panaudojimą) pagrindžiančius dokumentus, išskyrus tuos atvejus, kai Paskolos sutartyje yra nurodyta, kad tokius dokumentus turi kaupti pats Paskolos gavėjas.</p> <p>Paskolomis, skirtomis investicijoms, laikomos tokios paskolos, kai paskolos dalis, skirta investicijoms finansuoti, sudaro ne mažiau kaip 51 proc. visos Paskolos sumos, o likusi Paskolos dalis gali būti skirta apyvartinio kapitalo trūkumui papildyti. Visais kitais atvejais laikoma, kad visa Paskola yra skirta apyvartai.</p>

	trūkumui papildyti. Visais kitais atvejais laikoma, kad visa Paskola yra skirta apyvartai	
Netinkamos investicijos pagal priemonę	<p>1. Paskolos, suteiktos SVV subjektams, kurių vykdoma pagrindinė veikla pagal Ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių (EVRK 2 red.) (toliau – ERVK) yra finansinė ir (ar) draudimo veikla, išskyrus atvejus, kai šie Paskolų gavėjai vysto finansines technologijas. Finansinės technologijos (angl. <i>FinTech</i>) – tai technologijomis pagrįstos finansinės inovacijos, padedančios kurti naujus verslo modelius, veiklos programas, procesus ir produktus. Šios inovacijos turi poveikį finansų rinkoms, institucijoms ir finansinėms paslaugoms.</p> <p>2. Paskolos, suteiktos SVV subjektams, kurių pagrindinė veikla pagal EVRK yra ginklų ir šaudmenų, tabako ir tabako gaminių bei distiliuotų alkoholinių gėrimų gamybos, perdirbimo bei prekybos veikla;</p> <p>3. Paskolos įmonėms, užsiimančioms azartinių lošimų organizavimu;</p> <p>4. Paskolos lėšos negali būti skirtos dividendams išsimokėti, kapitalui mažinti išmokant lėšas Paskolos gavėjo dalyviams, savoms akcijoms supirkti ar kitokiems mokėjimams iš kapitalo Paskolos gavėjo dalyviams atlikti, taip pat negali būti skirtos paskoloms gražinti arba suteikti Paskolos gavėjo dalyviams ar su jais susijusiems asmenims</p>	
	<p>5. Paskolos gyvenamųjų pastatų, butų (apartamentų) įsigijimui, statybai ir (ar) investicijoms į gyvenamųjų pastatų, butų (apartamentų) būklės pagerinimą, kai tai nėra tiesiogiai susiję su SVV subjekto vykdoma veikla;</p> <p>6. Paskolos gavėjo finansinių įsipareigojimų perfinansavimui nuo 2021 m. sausio 1 d.</p>	<p>5. Paskolos gavėjo finansinių įsipareigojimų perfinansavimui;</p> <p>6. Paskolos skirtos nekilnojamam turtui pirkti ir (ar) statyti, siekiant jį parduoti ar kitu būdu perleisti kitiems asmenims, o ne naudoti savo (tame tarpe ir savo patronuojamųjų įmonių, arba kitų patronuojančiosios įmonės patronuojamųjų įmonių) veikloje, taip pat gyvenamosios paskirties nekilnojamo turto pirkimui arba statybai tuo atveju, kai pareiškėjas yra verslininkas.</p>
Priemonės „Alternatyva“ lėšų, skirtų paskoloms teikti, išmokėjimas	<p>Priemonės „Alternatyva“ lėšos gali būti naudojamos tik finansuoti Paskolos gavėją. Priemonės „Alternatyva“ lėšos yra pervedamos Sutartyje nustatyta tvarka į FT sąskaitą.</p> <p>Po Sutarties pasirašymo ir sąlygų dėl užtikrinimo priemonių įvykdymo, FT prašymu FT gali būti pervedamas avansas Paskoloms teikti, kuris negali būti didesnis kaip 200 000 Eur. FT panaudojus avanso lėšas, jis gali teikti prašymą atstatyti avanso sumą.</p> <p>Lėšos FT pervedamos dalimis pagal FT pateiktus mokėjimo prašymus pagrindinėse sąlygose ir Sutartyje nustatyta tvarka</p>	
FT mokamos palūkanos ir jų mokėjimo tvarka	<p>Už Priemonės „Alternatyva“ rinkos sąlygomis lėšas FT „Invegai“ moka fiksuotą palūkanų normą, bet ne mažiau kaip 6 proc. metinių palūkanų, kuri apskaičiuojama, kaip:</p> <ul style="list-style-type: none"> • paskutinių penkių FT sudarytų skolinimosi sandorių (skolinimosi sandoriai sudaryti tarp FT ir susijusių 	<p>Už Priemonės „Alternatyva“ <i>de minimis</i> pagalba lėšas FT „Invegai“ moka palūkanas, kurios sudaro 1 proc. metinę palūkanų normą.</p> <p>Paskola SVV subjektams teikiama kaip <i>de minimis</i> pagalba. Priemonės „Alternatyva“ <i>de minimis</i> pagalba nauda</p>

	<p>asmenų** nevertinami) svartinis vidutinės metinės palūkanų normos vidurkis, arba</p> <ul style="list-style-type: none"> svartinis palūkanų normų, taikomų kitiems FT, dėl kurių yra priimti sprendimai sudaryti Sutartis paskolinant Priemonės „Alternatyva“ lėšas, vidurkis, jeigu FT yra kolektyvinio investavimo subjektas ar valdymo įmonė, jei kolektyvinio investavimo subjekto valdymas perduotas valdymo įmonei, arba, FT arba FT 100 proc. valdančios įmonės paskutinės viešai išplatintos ne mažesnės nei 500 000 Eur vertės obligacijų emisijos palūkanų norma. <p>Nustatant palūkanų normą vertinami ne mažesni kaip 100 000 Eur skolinimosi sandoriai.</p> <p>FT „Invegai“ mokėtinoms palūkanoms apskaičiuoti imami metiniai duomenys.</p> <p>Skaičiuojant palūkanas, laikoma, kad metai turi 360 dienų, o mėnuo – 30 dienų.</p> <p>Palūkanos, kurios mokamos pagal tarp „Invegos“ ir FT pasirašytą Sutartį, turi būti pervedamos „Invegai“ Sutartyje nustatytais terminais ir tvarka</p> <p>FT, su kuriais yra pasirašytos Sutartys, nustatytos palūkanos už Priemonės „Alternatyva“ rinkos sąlygomis lėšas nėra koreguojamos</p>	<p>perduodama SVV subjektams (Paskolos gavėjams), suteikiant <i>de minimis</i> pagalbą</p> <p>FT „Invegai“ mokėtinoms palūkanoms apskaičiuoti imami metiniai duomenys.</p> <p>Skaičiuojant palūkanas, laikoma, kad metai turi 360 dienų, o mėnuo – 30 dienų.</p> <p>Palūkanos, kurios mokamos pagal tarp „Invegos“ ir FT pasirašytą Sutartį, turi būti pervedamos „Invegai“ Sutartyje nustatytais terminais ir tvarka</p>			
Valdymo mokestis	Už Priemonės „Alternatyva“ įgyvendinimą FT nėra mokamas valdymo mokestis				
Paskolos išdavimo ir administravimo mokestis	Pagal FT taikomą įprastinę veiklos praktiką. Paskolos išdavimo ir administravimo mokestis FT ir Paskolos gavėjui susitarus Paskolos sutartyje gali būti mokamas Paskolos lėšomis	Paskolos suma, Eur	Iki 25 000 Eur	Nuo 25 001 iki 150 000 Eur	Nuo 150 001 Eur
		Paskolos išdavimo ir	Iki 3 procentų,	Iki 2 procentų,	Iki 0,5 procentų,

		administravimo mokestis (visai Paskolos sumai)	bet ne mažiau 50 Eur ir ne daugiau kaip 500 Eur	bet ne daugiau 750 Eur	bet ne daugiau kaip 3 000 Eur
		<p>Paskolos išdavimo ir administravimo mokestis, FT ir Paskolos gavėjui susitarus Paskolos sutartyje, gali būti mokamas Paskolos lėšomis.</p> <p>Paskolos, kurios trukmė neviršija 12 mėnesių, išdavimo ir administravimo mokesčio maksimalus dydis skaičiuojamas proporcingai pagal suteiktos Paskolos trukmę mėnesiais, tačiau, bet koku atveju, Paskolos išdavimo ir administravimo mokestis negali viršyti Apraše nustatytų dydžių (pvz., jeigu Paskolos suma yra 30 000 Eur, o trukmė yra 2 mėn., tai Paskolos išdavimo ir administravimo mokestis negalės būti didesnis nei 100 Eur ($30\,000 \times 2\% \times 2 / 12 = 100$)).</p> <p>FT, įvertinęs savo įprastinę veiklos praktiką, turi teisę Paskolos išdavimo ir administravimo mokesčio netaikyti</p>			
Netinkami Paskolų gavėjai	1. SVV subjektai, kuriems atsižvelgiant į Juridinių asmenų nemokumo įstatymo 4 straipsnį yra pradėta bankroto procedūra teismo arba ne teismo būdu, o fizinių asmenų kurie verčiasi ekonomine veikla atveju – kuriems, atsižvelgiant į Fizinių asmenų bankroto įstatymo 2 straipsnio 2 dalyje numatytas fizinio asmens nemokumo sąlygas, yra pradėta fizinio asmens bankroto procedūra;	1. SVV subjektai, kuriems galėtų būti ir (arba) yra taikoma Reglamento (ES) Nr. 1407/2013 4 straipsnio 3 dalies a punkte nurodyta kolektyvinė nemokumo procedūra; 2. SVV subjektai, kurie yra įtraukti į Valstybinės mokesčių inspekcijos administruojamą nepatikimų mokesčių mokėtojų sąrašą „Neatitinka minimalių patikimo mokesčių mokėtojo kriterijų“; 3. Su FT ar jo vadovais susiję asmenys**;			

	<p>2. SVV subjektai, kurie yra įtraukti į Valstybinės mokesčių inspekcijos administruojamą nepatikimų mokesčių mokėtojų sąrašą „Neatitinka minimalių patikimo mokesčių mokėtojo kriterijų“;</p> <p>3. Su FT ar jo vadovais susiję asmenys**</p>	<p>4. SVV subjektai veikiantys Reglamento (ES) Nr. 1407/2013 1 straipsnio 1 dalyje išvardytuose sektoriuose</p>
Didžiausias Paskolos dydis	<p>Didžiausias Paskolos dydis vienam Paskolos gavėjui yra neribojamas.</p> <p>Iš Priemonės „Alternatyva“ lėšų vienai Paskolai skiriama ne daugiau kaip 200 000 Eur suma ir finansuojama ne daugiau kaip 90 proc. Paskolos sumos</p>	<p>Didžiausias Paskolos dydis vienam Paskolos gavėjui yra neribojamas.</p> <p>Iš Priemonės „Alternatyva“ lėšų vienas FT vienam Paskolos gavėjui ir visoms su juo susijusioms įmonėms, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatyme, iš viso Paskoloms gali skirti ne daugiau kaip 500 000 Eur sumą</p>
Paskolos trukmė	<p>Paskola gali būti teikiama ne ilgesniam kaip 24 mėnesių laikotarpiui. Paskolos sutarties terminas gali būti pratęsiamas, tačiau bet kuriuo atveju ne ilgesniam už leistiną ilgiausią (24 mėn.) Paskolos sutarties terminą, atitinkamai terminą skaičiuojant nuo Paskolos sutarties sudarymo dienos</p>	<p>Paskola gali būti teikiama ne ilgesniam kaip 60 mėnesių laikotarpiui. Paskolos sutarties terminas gali būti pratęsiamas, tačiau bet kuriuo atveju ne ilgesniam už leistiną ilgiausią (60 mėn.) Paskolos sutarties terminą, atitinkamai terminą skaičiuojant nuo Paskolos sutarties sudarymo dienos</p>
Paskolų teikimo kaina SVV subjektams	<p>Paskolos Paskolų gavėjams yra teikiamos rinkos sąlygomis, t. y. Paskola teikiama taikant FT nustatytą palūkanų normą</p>	<p>Paskolos gavėjui Paskolos yra teikiamos kaip <i>de minimis</i> pagalba, kuri teikiama pagal Reglamentą (ES) Nr. 1407/2013 ir Priemonės „Alternatyva“ schemą.</p> <p>FT yra atsakingas už tai, kad Paskolos būtų suteikiamos vadovaujantis Reglamento (ES) Nr. 1407/2013 ir Priemonės „Alternatyva“ schemas nuostatomis.</p> <p>FT yra atsakingas už <i>de minimis</i> pagalbos Paskolos gavėjui skaičiavimą ir registravimą Suteiktos valstybės pagalbos ir nereikšmingos (<i>de minimis</i>) pagalbos registre. <i>De minimis</i> pagalba sumuojama, kaip tai nustatyta Reglamento Nr. 1407/2013 5 straipsnyje.</p> <p><i>De minimis</i> pagalbos, suteikiamos Paskolos gavėjui, dydis apskaičiuojamas pagal formulę: $SE = K \times T \times (N \text{ rinkos\%} - M \%), \text{ kur}$</p>

		<p><i>SE – de minimis pagalbos dydis, išreikštas subsidijos ekvivalentu;</i> <i>K – Paskolos suma Eur;</i> <i>T – Paskolos laikotarpis, kai Paskolos gavėjas naudojasi ar gali naudotis Paskolos lėšomis, išreikštas metais;</i> <i>N rinkos – Paskolos gavėjui FT taikoma rinkos palūkanų norma;</i> <i>M – FT taikoma metinė palūkanų norma Paskolos gavėjui (ne didesnė nei 7 proc.)</i></p> <p>Paskolos sutartyje turi būti nuostata, kad Paskola yra teikiama kaip <i>de minimis</i> pagalba, nurodant <i>de minimis</i> pagalbos dydį, išreikštą bendrosios subsidijos ekvivalentu.</p> <p>Paskolos kaina, įskaitant visus galimus mokesčius, kuriuos Paskolos gavėjams taiko FT (išskyrus Paskolos išdavimo ir administravimo mokestį), negali būti didesnė negu 7 proc. metinės palūkanų normos</p>
Priemonės „Alternatyva“ lėšų naudojimas	FT Priemonės „Alternatyva“ lėšas gali pervesti tik Paskolų gavėjams (išskyrus, kai Paskola yra teikiama perfinansavimui), laikydamasis Priemonės „Alternatyva“ ir Sutartyje nustatytų sąlygų ir neturi teisės šių lėšų naudoti kitoms reikmėms.	
Paskolų teikiamų SVV subjektams užtikrinimo priemonės	Taikomos FT nustatytos paskolų grąžinimo užtikrinimo priemonės	
Užtikrinimo priemonės	<p>FT, įgyvendindamas Priemonę „Alternatyva“, privalo atidaryti atskirą Priemonės „Alternatyva“ įgyvendinimui naudojamą atsiskaitomąją sąskaitą, skirtą išimtinai Priemonės „Alternatyva“ lėšoms: pervedimams Paskolų gavėjams atlikti, grąžinimams, gautiems iš Paskolų gavėjų;</p> <p>Priemonei „Alternatyva“ įgyvendinti FT privalo:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. pirminiu įkeitimu įkeisti esamas ir būsimas lėšas, esančias FT ar FT kredito įstaigos (įskaitant užsienio valstybės kredito įstaigos filialą, įsteigtą Lietuvos Respublikoje) arba Lietuvos banko licencijuotoje mokėjimo ar elektroninių pinigų įstaigos sąskaitoje, į kurią „Invega“ perveda FT prašomas Priemonės lėšas, taip pat esamas ir būsimas lėšas, esančias FT bet 	

	<p>kitose sąskaitose (pvz., Verslo subjektų pagal paskolų sutartis gražintų lėšų sąskaitą), jei FT tokias sąskaitas tam tikslui atidaro ir naudoja;</p> <p>2. Įkeisti FT reikalavimo teises, kylančias iš visų būsimų Paskolų sutarčių – Maksimalaus įkeitimo sutartis. Įkeitimo lakšte papildomai turi būti nurodyta, kad FT reikalavimo teisių pagal Paskolos sutartį įkeitimas taip pat apima visus ir bet kuriuos FT naudai atliktus Paskolos gavėjo mokėjimus pagal Paskolos sutartį po to, kai įkaito gavėjas („Invega“) informuoja įkaito davėją (FT) apie išieškojimo veiksmų pradžią</p>
Viešinimas	<p>FT privalo viešinti Priemonę „Alternatyva“.</p> <p>1. Su „Invega“ suderintą informaciją apie Priemonę „Alternatyva“, jos sąlygas patalpinant FT interneto svetainėje;</p> <p>2. Pagal poreikį – „Invegos“ organizuojamuose renginiuose, skiriant FT atstovą (-us);</p> <p>Teikiant konsultacijas verslo projektų savininkams, viešinant Priemonę „Alternatyva“ kitomis viešinimo priemonėmis</p>
Audito reikalavimai	<p>FT įsipareigoja įsileisti „Invegos“, FM, Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos, Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės, Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos prie Vidaus reikalų ministerijos, Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos, Konkurencijos tarybos įgaliotus atstovus, tinkamai įgaliotų nacionalinių subjektų, turinčių teisę tikrinti, kaip panaudojamos Priemonės „Alternatyva“ ir kitų investuotojų, kurie skolins lėšas „Invegai“ siekiant įgyvendinti Priemonę „Alternatyva“ atstovus, atlikti Priemonės „Alternatyva“ ir jos vykdymo auditą ir (arba) patikrinimą iki Paskolos gavėjo lygmens.</p> <p>FT privalo visus su Priemonės „Alternatyva“ įgyvendinimu ir verslo projektų finansavimu Priemonės „Alternatyva“ lėšomis susijusius dokumentus saugoti ne trumpiau nei 10 metų po Priemonės „Alternatyva“ pabaigos.</p> <p>FT dokumentus, reikalingus atlikti auditui ar patikroms, o taip pat įsitikinti FT atitikimui tinkamumo reikalavimams teikia neatlygintinai</p>
Kitos sąlygos	<p>Sutartyje su FT taip pat nustatomos kitos sąlygos: Priemonės „Alternatyva“ lėšų išmokėjimo į FT sąskaitas ir gražinimo tvarka, palūkanų mokėjimo principai, FT teikiamų ataskaitų formos ir jų teikimo tvarka, pagrindžiančių dokumentų saugojimo tvarka, Sutarties šalių teisės ir pareigos, Sutarties sąlygų keitimo galimi atvejai ir tvarka bei kitos sąlygos.</p> <p>Sutarties vykdymo laikotarpiu pasikeitus taikytiniems teisės aktams, direktyvoms, taisyklėms ar gairėms, Sutarties šalims bus taikomos aktualios ir galiojančios nuostatos</p>

* Koreguotas nuosavas kapitalas yra apskaičiuojamas mažinant nuosavo kapitalo sumą visų paskolų, išduotų su FT ir jo vadovais susijusiems asmenims***, likučių suma, taip pat kito balanse apskaitomo turto, dėl kurio verte auditoriai negalėjo įsitikinti ir pareiškė sąlyginę nuomonę, vertei (pavyzdžiui, gautinomis sumomis, dėl kurių susigrąžinimo galimybių paskolos gavėjas auditoriams nepateikė pakankamų įrodymų). Koreguotas nuosavas kapitalas gali būti didinamas FT akcininkų ar trečiųjų asmenų FT suteiktų paskolų suma, tik tuo atveju, kai FT siekia atitikti minimalų Priemonei „Alternatyva“ nustatytą koreguoto nuosavo kapitalo dydį, jeigu šios paskolos bus subordinuotos „Invegos“ atžvilgiu visu Sutarties galiojimo laikotarpiu (turi būti pasirašyti trišaliai susitarimai tarp „Invegos“, FT ir lėšas paskolinusių asmenų arba pateikti kiti tinkami patvirtinimai dėl šio reikalavimo įvykdymo). Atliekant Kolektyvinio investavimo subjektų vertinimą laikoma, kad Kolektyvinio investavimo subjekto valdomo fondo grynąjų aktyvų vertė atitinka nuosavo kapitalo sąvoką;

** Su FT susijusiais asmenimis laikomi:

- asmenys, turintys FT kvalifikuotąją įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių daugumos dalį ir jų kontroliuojamos įmonės;
- juridiniai asmenys, kurių kvalifikuotąją įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių daugumos dalį turi FT;
- aukščiau nurodytų juridinių asmenų vadovai ir su jais artimos giminystės, taip pat svainystės ryšiais susiję asmenys;
- fiziniai asmenys, artimos giminystės, taip pat svainystės ryšiais susiję su FT kvalifikuotąją įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių daugumos dalį turinčiais fiziniais asmenimis.

Herbas arba prekės ženklas

(juridinio asmens pavadinimas)

(Juridinio asmens teisinė forma, buveinė, kontaktinė informacija, registro, kuriame kaupiami ir saugomi duomenys apie tiekėją, pavadinimas, juridinio asmens kodas, pridėtinės vertės mokesčio mokėtojo kodas, jei juridinis asmuo yra pridėtinės vertės mokesčio mokėtojas)

UAB „INVESTICIJŲ IR VERSLO GARANTIJOS“

**PRAŠYMAS
DĖL DALYVAVIMO ĮGYVENDINANT SKATINAMĄJĄ FINANSINĘ PRIEMONĘ
„ALTERNATYVA“**

_____ Nr. _____
(Data)

(Sudarymo vieta)

Juridinio asmens pavadinimas (toliau – finansų įmonė)	
Buveinės adresas	
Už prašymą atsakingo kontaktinio asmens vardas, pavardė	
Telefono numeris	
El. pašto adresas	
Per Sutarties laikotarpį planuojama išduoti paskolų, Eur	
Didžiausia galima Priemonės „Alternatyva“ lėšų suma, kurią Finansų tarpininkas (toliau – FT) gali pasinaudoti Priemonei „Alternatyva“ įgyvendinti (FT gali būti skirta ne didesnė kaip FT koreguoto nuosavo kapitalo suma padauginta iš 20, o jeigu FT yra Kolektyvinio investavimo subjektas –ne didesnė kaip Kolektyvinio investavimo subjekto valdomo fondo grynujų aktyvų vertė padauginta iš 4, bet ne daugiau kaip 20 mln. Eur) FT turi pateikti galimos pasiskolinti sumos paskaičiavimus	

Šiuo prašymu pažymime, kad sutinkame su visomis „INVEGOS fondo“ skatinamosios finansinės Priemonės „Alternatyva“ (toliau – Priemonė „Alternatyva“) įgyvendinimo sąlygų aprašo sąlygomis.

Teikiame šį prašymą ir dokumentus, patvirtinančius gebėjimą įgyvendinti Priemonę „Alternatyva“ ir atitikimą keliamiems tinkamumo reikalavimams bei patvirtiname, kad:

1) paraišką teikianti finansų įmonė ir jos atstovai žino, kad Priemonė „Alternatyva“ yra finansuojama iš į „INVEGOS fondą“ grįžusių ir (ar) grįžiančių lėšų ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų;

2) paraišką teikianti finansų įmonė ir jos atstovai patvirtina, kad Paskolos sudarymo mokesčiai, palūkanos ir kiti mokėjimai, mokami Paskolos gavėjų, dalyvaujančių Priemonėje „Alternatyva“ atitiks įprastą finansų įmonės veiklą ir praktiką bei, esant poreikiui ir „Invegos“ prašymui, pateiks tai patvirtinančius įrodymus;

3) finansų įmonei nėra iškelta nemokumo ar restruktūrizavimo byla, nėra pradėtas ikiteisminis tyrimas dėl ūkinės komercinės veiklos arba jis (jie) nėra likviduojamas (-i), nėra priimtas kreditorių susirinkimo nutarimas bankroto procedūras vykdyti ne teismo tvarka;

4) finansų įmonė prašymo pateikimo metu yra įvykdžiusi su mokesčių ir socialinio draudimo įmokų mokėjimu susijusius įsipareigojimus pagal finansų įstaigos veiklai taikomus teisės aktus;

5) finansų įmonės vadovas, turintis (-ys) teisę juridinio asmens vardu sudaryti sandorį, ar buhalteris (-iai), ar kitas (-i) asmuo (asmens), turintis (-ys) teisę surašyti ir pasirašyti apskaitos dokumentus, neturi neišnykusio arba nepanaikinto teistumo arba dėl finansų įstaigos per paskutinius 5 metus nebuvo priimtas ir įsiteisėjęs apkaltinamasis teismo nuosprendis už dalyvavimą bendrininkų grupėje, organizuotoje grupėje, nusikalstamame susivienijime, jų organizavimą ar vadovavimą jiems, kyšininkavimą, prekybą poveikiu, papirkimą, piktnaudžiavimą, tarnybos pareigų neatlikimą, sukčiavimą, turto pasisavinimą, turto iššvaistymą, turtinės žalos padarymą apgaule, turto sunaikinimą ar sugadinimą, neteisėtą praturtėjimą, kontrabandą, muitinės apgaulę, neteisėtą disponavimą akcizais apmokestinamomis prekėmis, neteisėtą prekių ar produkcijos neišvežimą iš Lietuvos Respublikos, neteisėtą vertinimą ūkine, komercine, finansine ar profesine veikla, neteisėtą juridinio asmens veiklą, svetimo prekių ar paslaugų ženklo naudojimą, apgaulingą pareiškimą apie juridinio asmens veiklą, mokesčių nesumokėjimą, kredito, paskolos ar tikslinės paramos panaudojimą ne pagal paskirtį ar nustatytą tvarką, kreditinį sukčiavimą, skolininko nesąžiningumą, nusikalstamą bankrotą, netikros elektroninės mokėjimo priemonės gaminimą, tikros elektroninės mokėjimo priemonės klastojimą ar neteisėtą disponavimą elektronine mokėjimo priemone arba jos duomenimis, neteisėtą elektroninės mokėjimo priemonės ar jos duomenų panaudojimą, neteisingu duomenų apie pajamas, pelną ar turtą pateikimą, deklaracijos, ataskaitos ar kito dokumento nepateikimą, apgaulingą ar aplaidų apskaitos tvarkymą, nusikalstamu būdu gauto turto įgijimą ar realizavimą, nusikalstamu būdu įgytų pinigų ar turto legalizavimą, netikrų pinigų ar vertybinių popierių pagaminimą, laikymą arba realizavimą, dokumento suklastojimą ar disponavimą suklastotu dokumentu, antspaudo, spaudo ar blanko suklastojimą, dalyvavimą kokioje nors kitoje neteisėtoje veikloje, kenkiančioje Lietuvos Respublikos ir (arba) Europos Sąjungos finansiniams interesams;

6) finansų įmonė ir jos atstovai yra informuoti ir žino, kad pateiktus melagingą informaciją, kurią „Invega“ gali įrodyti bet kokiomis teisėtomis priemonėmis, šis prašymas bus atmestas.

Kartu su prašymu pateikiami šie dokumentai (pasirašydami prašymą ar kiekvieną dokumentą patvirtiname, kad dokumentų skaitmeninės kopijos yra tikros. Tais atvejais, kai visas prašymas su pridedamais dokumentais pasirašomas kvalifikuotu elektroniniu parašu, kiekvieno dokumento atskirai pasirašyti neprivaloma):

Eil. Nr.	Pateiktų dokumentų pavadinimas	Dokumento puslapių skaičius
1.	Priemonės „Alternatyva“ įgyvendinimo aprašymas	
2.	Pažyma apie atitikimą tinkamumo reikalavimams (Prašymo 1 priedas)	
3.	Audituotos finansinės ataskaitos už paskutinius finansinius metus	
4.	Paskolų gavėjų ir (ar) paskolų rizikos vertinimo metodika	

_____
(Pareigų pavadinimas)

_____
(Parašas)

_____
(Vardas ir pavardė)

PAŽYMA APIE ATITIKIMĄ TINKAMUMO REIKALAVIMAMS

Kriterijus/teikiama informacija	Lietuvos banko prižiūrimas FT	Lietuvos banko neprižiūrimas FT	Žemiau šioje skiltyje įrašomi žodžiai: „Kriterijų atitinkame“ ir nurodoma kur pateikiame atitikimą patvirtinanti informacija arba „Kriterijaus neatitinkame“ ir pateikiamas paaiškinimas
FT yra finansų įstaiga, veikianti pagal Lietuvos Respublikos finansų įstaigų įstatymą, turinti teisę teikti finansines paslaugas	FT yra Lietuvos banko prižiūrimų finansų rinkų dalyvių sąraše	FT turi teisę teikti finansavimo paslaugas	
FT ir jo grupės valdymo struktūra	Nereikia pateikti	Privaloma pateikti	
Patirtis ir reputacija	Neturi būti taikomos poveikio priemonės ar veiklos apribojimai remiantis Lietuvos banko duomenimis*	FT, su juo susiję asmenys*** ir administracijos, valdymo ir (ar) priežiūros organų nariai, turintys FT atstovavimo, sprendimo ar kontrolės įgaliojimus, negali būti minimi su korupcija susijusiuose viešai prieinamuose finansinių institucijų sankcijų sąrašuose	
	Vadovai ir kreditavimo sprendimus priimančys asmenys turi turėti atitinkamą kvalifikaciją ir patirtį, leidžiančią tinkamai eiti pareigas*	FT vadovai ir kreditavimo sprendimus priimančys asmenys turi turėti atitinkamą kvalifikaciją ir patirtį, leidžiančią tinkamai eiti pareigas	
	Administracijos, valdymo ir (ar) priežiūros organų nariai, turintys FT atstovavimo, sprendimo ar kontrolės	FT administracijos, valdymo ir (ar) priežiūros organų nariai, turintys FT atstovavimo, sprendimo ar kontrolės	

	įgaliojimus, turi būti nepriekaištingos reputacijos*	įgaliojimus, turi būti nepriekaištingos reputacijos****	
Finansiniai reikalavimai ir normatyvai	Lietuvos bankui turi būti pateikta audituota metinė finansinė atskaitomybė*	Audituota metinė finansinė atskaitomybė	
	FT nėra taikomos Lietuvos banko poveikio priemonės, išskyrus įspėjimą*	Minimalios metinės pajamos – ne mažiau kaip 100 000 EUR, iš jų ne mažiau kaip 50 proc. pajamų iš finansavimo veiklos.	
	Jeigu Lietuvos bankas netaiko FT veiklos riziką ribojančių normatyvų, tokiu atveju taikomi Lietuvos banko neprižiūrimiems FT nustatyti normatyvai	FT nuosavo kapitalo suma (įstatinio kapitalo, jo priedų, rezervų ir nepaskirstyto pelno suma) turi būti ne mažesnė nei 0,25 mln. EUR. FT koreguoto nuosavo kapitalo suma** negali būti mažesnė kaip 0,2 mln. EUR. Jei FT yra Kolektyvinio investavimo subjektas – Kolektyvinio investavimo subjekto valdomo fondo grynujų aktyvų vertės turi būti ne mažesnė kaip 1,25 mln. EUR.	
Minimali veiklos vykdymo trukmė 12 mėn.			
FT turi pagrįsti, kad Lietuvoje per paskutinius 12 mėnesių tinkamai suteikė ne mažiau kaip			

50 vnt. paskolų verslo subjektams), kurių kiekvieno vertė ne didesnė kaip 500 000 Eur			
FT turi pateikti informaciją apie paskutinius penkis sudarytus skolinimosi sandorius (skolinimosi sandoriai sudaryti tarp FT ir susijusių asmenų*** nevertinami), kurių vertė ne mažesnė kaip 100 000 Eur arba informaciją apie FT arba FT 100 proc. valdančios įmonės paskutinę viešai išplatintą ne mažiau kaip 500 000 Eur vertės obligacijų emisiją			
Vidaus kontrolės sistema	Neturi būti taikomos Lietuvos banko poveikio priemonės, išskyrus įspėjimą, ar veiklos apribojimai, remiantis Lietuvos banko duomenimis*	FT turi turėti saugią ir patikimą jo veiklą užtikrinančią vidaus kontrolės sistemą, kaip tai nustatyta LR finansų įstaigų įstatyme	
	-	FT turi turėti nustatytas procedūras, skirtas vertinti pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo rizikos pasireiškimą bei ją valdyti	
	-	FT turi užtikrinti informacijos saugumą pagal BDAR reikalavimus	

	-	FT turi turėti galimų interesų konfliktų valdymo tvarkas ir procedūras	
		FT turi turėti elektroninių duomenų apdorojimo kontrolės ir apsaugos priemones	
		FT turi turėti patikimą dokumentų saugojimo sistemą ir duomenų, susijusių su Faktoringo sandorių teikimu MVĮ, kaupimo bei valdymo sistemą	
Kreditavimo tvarkos ir procedūros	Turėti kreditavimo procesą ir su juo susijusias rizikas reglamentuojančias tvarkas, procedūras ir (ar) politikas*	Turėti kreditavimo procesą ir su juo susijusias rizikas reglamentuojančias tvarkas, procedūras ir (ar) politikas	
	Sprendimai dėl projekto finansavimo suteikimo turi būti priimami tik atlikus rizikos vertinimą, vadovaujantis FT patvirtintomis procedūromis ir tvarkomis, užtikrinančiomis tinkamą projekto rizikos ir kredito gavėjo mokumo įvertinimą bei užkertančiomis galimybę prisiimti pernelyg didelę kredito riziką*	Sprendimai dėl projekto finansavimo suteikimo turi būti priimami tik atlikus rizikos vertinimą, vadovaujantis FT patvirtintomis procedūromis ir tvarkomis, užtikrinančiomis tinkamą projekto rizikos ir kredito gavėjo mokumo įvertinimą bei užkertančiomis galimybę prisiimti pernelyg didelę kredito riziką	
Tvarkos ir procedūros tinkamam įgyvendinimui administravimui	Sutarties ir Paskolų ir (ar) Paskolų gavėjų rizikos įvertinimo ir reitingavimo procedūros	Paskolų ir (ar) Paskolų gavėjų rizikos įvertinimo ir reitingavimo procedūros	

	Turėti Paskolų teikimo, Paskolų stebėsenos procedūras, Paskolų portfelio rizikos valdymo, skolų išieškojimo metodikas*	Turėti Paskolų teikimo, Paskolų stebėsenos procedūras, Paskolų portfelio rizikos valdymo, skolų išieškojimo metodikas	
	Turėti administracines ir apskaitos procedūras, elektroninių duomenų apdorojimo kontrolės ir apsaugos priemonės, kurios yra patikimos ir gali pateikti informaciją apie visas Paskolas, jų turinį, laiką ir vietą, kad būtų galima nustatyti, ar finansavimas suteiktas pagal nustatytus reikalavimus	Turėti administracines ir apskaitos procedūras, elektroninių duomenų apdorojimo kontrolės ir apsaugos priemonės, kurios yra patikimos ir gali pateikti informaciją apie visas Paskolas, jų turinį, laiką ir vietą, kad būtų galima nustatyti, ar finansavimas suteiktas pagal nustatytus reikalavimus	

PAAIŠKINIMAI:

* Tais atvejais, kai FT veiklos priežiūrą vykdo Lietuvos bankas, daroma prielaida, kad ši institucija yra patikrinusi FT atitikimą šiems tinkamumo reikalavimams, todėl lentelėje nurodytų tinkamumo reikalavimų vertinimai nėra atliekami, tačiau vadovaujantis Lietuvos banko internetinėje svetainėje skelbiama informacija yra patikrinama, ar FT nėra taikomos poveikio priemonės ar veiklos apribojimai. Jeigu FT taikomos poveikio priemonės ar veiklos apribojimai, „Invega“ gali paprašyti papildomos informacijos, siekdama įvertinti nustatytų pažeidimų mastą, jų ištaisymo terminus ir įtaką taikomiems tinkamumo reikalavimams. FT turi pateikti paaiškinimus kokių veiksmų buvo imtasi, kad pažeidimai, dėl kurių taikytos Lietuvos banko poveikio priemonės ar veiklos ribojimai būtų ištaisyti ar panaikinti ir neturės įtakos tinkamam Priemonei „Alternatyva“ įgyvendinimui. Papildomų paaiškinimų iš FT neprašoma, kai Lietuvos banko taikyta poveikio priemonė - įspėjimas.

** Koreguotas nuosavas kapitalas yra apskaičiuojamas mažinant nuosavo kapitalo sumą visų paskolų, išduotų su FT ir jo vadovais susijusiems asmenims***, likusių suma, taip pat kito balanse apskaitomo turto, dėl kurio verte auditoriai negalėjo įsitikinti ir pareiškė sąlyginę nuomonę, vertei (pavyzdžiui, gautinomis sumomis, dėl kurių susigrąžinimo galimybių paskolos gavėjas auditoriams nepateikė pakankamų įrodymų). Koreguotas nuosavas kapitalas gali būti didinamas FT akcininkų ar trečiųjų asmenų FT suteiktų paskolų suma, tik tuo atveju, kai FT siekia atitikti minimalų Priemonei „Alternatyva“ nustatytą koreguoto nuosavo kapitalo dydį, jeigu šios paskolos bus subordinuotos „Invegos“ atžvilgiu visu Sutarties galiojimo laikotarpiu (turi būti pasirašyti trišaliai

susitarimai tarp "Invegos", FT ir lėšas paskolinusių asmenų arba pateikti kiti tinkami patvirtinimai dėl šio reikalavimo įvykdymo). Atliekant Kolektyvinio investavimo subjektų vertinimą laikoma, kad Kolektyvinio investavimo subjekto valdomo fondo grynujų aktyvų vertė atitinka nuosavo kapitalo sąvoką;

*** Su FT susijusiais asmenimis laikomi:

- asmenys, turintys FT kvalifikuotąją įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalį ir jų kontroliuojamos įmonės;
- juridiniai asmenys, kurių kvalifikuotąją įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalį turi FT;
- aukščiau nurodytų juridinių asmenų vadovai ir su jais artimos giminystės, taip pat svainystės ryšiais susiję asmenys;
- fiziniai asmenys, artimos giminystės, taip pat svainystės ryšiais susiję su FT kvalifikuotąją įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalį turinčiais fiziniais asmenimis;

**** Asmuo negali būti laikomas nepriekaištingos reputacijos, jeigu:

- jis yra pripažintas kaltu padaręs Lietuvos Respublikos baudžiamajame kodekse numatytą sunkų, labai sunkų nusikaltimą arba tyčinį nusikaltimą nuosavybei, turtinėms teisėms ir turtiniams interesams, ekonomikai ir verslo tvarkai, finansų sistemai, visuomenės saugumui, valstybės tarnybai ir viešiesiems interesams ar juos atitinkančias nusikalstamas veikas pagal kitų valstybių baudžiamuosius įstatymus, nepaisant to, ar teistumas yra išnykęs arba panaikintas;
- jis yra pripažintas kaltu padaręs kitą Lietuvos Respublikos baudžiamajame kodekse arba kitų valstybių įstatymuose numatytą nusikalstamą veiką ir nuo bausmės atlikimo, bausmės vykdymo atidėjimo ar atleidimo nuo bausmės atlikimo dienos nepraėjo treji metai;
- jis buvo nušalintas ar atleistas iš pareigų ar darbo arba praradęs teisę verstis tam tikra veikla už neatitikimą įstatymuose keliamiems nepriekaištingos reputacijos reikalavimams arba dėl finansų rinką reglamentuojančių teisės aktų pažeidimo ir nuo nušalinimo ar atleidimo iš pareigų ar darbo arba teisės verstis tam tikra veikla praradimo dienos nepraėjo treji metai;
- jis piktnaudžiauja psichotropinėmis, narkotinėmis, kitomis psichiką veikiančiomis medžiagomis ar alkoholiu;
- yra kitų reikšmingų aplinkybių, kurios leidžia pagrįstai abejoti asmens gebėjimu užtikrinti patikimą ir apdairų finansų įstaigos valdymą arba tinkamą kitų nustatytų funkcijų atlikimą.